

**WELKOM IN DE R. K. KERK
VAN BORCULO
(GELEGEN AAN DE STEENSTRAAT 26)**

**ELKE WOENSDAGMORGEN VAN
10.00 TOT 11.30 UUR GEOPEND.**

Voorwoord

Steeds vaker moeten kerkgebouwen en ander waardevol erfgoed wijken voor woningbouw, projectontwikkeling of andere gebruiksdoelen die de huidige dynamische maatschappij voorop stelt. Daarom is het goed ons te realiseren dat de kerkgebouwen een enorme waarde in onze samenleving vertegenwoordigen.

Als religieus erfgoed, maar even goed als (kunst)historische nalatenschap. En uiteraard zijn zeker niet alleen de gebouwen zelf van grote historische waarde. Schilderingen, meubilair, glas-in-loodramen en liturgische voorwerpen zijn onlosmakelijk verbonden met de gebouwen waartoe ze behoren en vertegenwoordigen een even grote kunstschat.

Evenals voorgaande jaren willen we ook thans onze fraaie Borculose parochiekerk, gelegen aan de Steenstraat 26, bij een breed publiek onder de aandacht brengen.

Elke woensdagmorgen van 10.00 tot 11.30 uur staan de kerkdeuren wijd voor u open.

- Heeft u wel eens een kaarsje opgestoken bij Maria ??? Voor troost, kracht, bemoediging of zo maar om even stil te staan bij de hectiek van alledag !!!
Kom gerust even binnen lopen
- Of bent u als parochiaan, toerist of voorbijganger geïnteresseerd in ons fraaie kerkgebouw, de gebrandschilderde ramen en andere kerkschatten !!!
Raadpleeg dan deze "*informatiefolder*"

Veel lees- en kijkplezier.

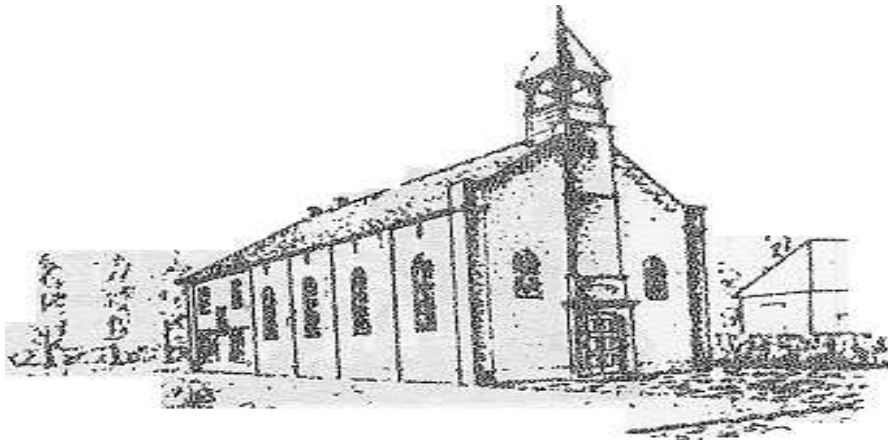
***Mede namens alle vrijwilligers van de pastoraatsgroep,
de locatieraad en de kostersgroep.***

Historische feiten en jaartallen.

De huidige Rooms Katholieke Parochie te Borculo werd in 1855 opgericht en kreeg als naam de parochie van Onze Lieve Vrouw Hemelvaart. Als gevolg van een gewijzigde theologische opvatting over de "Hemelvaart" van de Heilige Maria wordt de parochie al lang de parochie van **Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming** genoemd. Al in 1855 hadden de parochianen (ongeveer 200), op de plek van de huidige kerk aan de Steenstraat een eigen kerk.

In 1844 kreeg men toestemming om een bescheiden kerkje te bouwen. Deze kerk behoorde tot het type "waterstaatskerk" waarvan er in die tijd veel werden gebouwd.

De hieronder afgebeelde waterstaatskerk werd in 1879 afgebroken omdat hij steeds meer tekenen van verval begon te vertonen.

Totdat in 1883 de huidige kerk in gebruik kon worden genomen werd er voor f 800,-- een noodkerk gebouwd en gebruikt recht tegenover de huidige kerk.

Een eigen kerkhof (de begraafplaats bij de huidige kerk) kon de parochie in mei 1871 in gebruik nemen.

De huidige neogotische kerk uit 1882.

De eerste steen van de huidige neogotische kerk (met pastorie) van de R.K. Parochie te Borculo (toen 236 parochianen) werd gelegd op dinsdag 18 april 1882 door deken J.M. van Oppenraaij uit Zutphen.

Bedoelde eerste steen is voor in de kerk aan de rechterkant, net voor de opstap naar het priesterkoor te vinden. Soms ontnemt de piano het volledige zicht op de steen. Pastoor van de parochie in 1882 was Eugenius Fornier (van 1856 tot 1896 pastoor van de R.K. Parochie te Borculo). Zijn graf is te vinden op het kerkhof.

De prachtige parochiekerk werd gebouwd onder architectuur van Alfred Tepe, behorende tot de Utrechtse school in de Neo-Gotiek.

De stijl van Tepe was sober en degelijk. Deze architect heeft rond 70 kerken gebouwd. Kerken hier in de buurt door Tepe gebouwd zijn de H. Hart en H. Gregoriuskerk te Bredevoort (1876), de St. Martinuskerk te Baak (1891), de Maria Tenhemelopneming kerk te Heeten (1892) en de St. Pancratiuskerk te 's-Heerenberg (1897).

De nieuw gebouwde kerk en pastorie aan de Steenstraat werden destijds voor f. 35.000,-- verzekerd.

Op woensdag 24 september 1884 werd de kerk te Borculo officieel ingezegend door de Aartsbisschop van Utrecht, monseigneur Petrus Matthias Snickers. Sinds zondag 13 mei 1883 (Eerste Pinksterdag) werd de kerk al gebruikt na een voorlopige inwijding door pastoor Fornier. Het bezoek van de aartsbisschop was een geweldige gebeurtenis. Heel Borculo liep uit.

In 1888 werd, oorspronkelijk als catechismuskamer en bergruimte het gebouwtje achter de kerk (sinds 1946 Kapelaan Jongerius gebouw genaamd) in gebruik genomen.

De degelijkheid van de bouwwerken van architect Tepe werd bewezen tijdens de stormramp die Borculo op maandag 10 augustus 1925 trof.

De kerk verloor de torenspits en de dakbedekking van pannen, maar het gebouw bleef goed in elkaar zitten en kon (evenals de pastorie) goed worden hersteld.

De kerk, pastorie, K.J.-gebouw, het kruisbeeld en de graven van de familie Fornier op het RK Kerkhof (*het kerkhof is in 1871 plechtig ingezegend door pastoor Fornier*) staan sinds 1999 op de gemeentelijke monumentenlijst.

Interieur van de kerk.

Als we nu het interieur van onze kerk gaan bekijken dan valt hier het volgende over te melden. De kerk heeft ruim 200 zitplaatsen.

In de zestiger jaren van de vorige eeuw dreigde de kerk te klein te worden door de groeiende katholieke gemeenschap in Borculo.

Maar doordat de zondagsplicht ook op zaterdag vervuld kon worden en door het afnemen van het kerkbezoek bleef de kerk groot genoeg.

In 1968 werd besloten, ook gelet op de nog goede staat van het gebouw, het interieur te renoveren en aan te passen aan de nieuwe liturgische opvattingen (o.a. altaaropstelling zodanig dat de priester met het gezicht naar de gelovigen staat).

Het interieur werd zo grondig aangepakt dat van een "*beeldenstorm*" gesproken werd. Het bijzondere van deze grote renovatie was dat het leeuwendeel door vrijwilligers uit de parochie werd voorbereid en uitgevoerd.

In de huidige kerk vinden we nog zaken die stammen uit de oude waterstaatskerk van 1844, die in 1879 werd afgebroken.

Dit zijn met name de veertien geschilderde kruiswegstaties uit 1858 van F. Stolzenberg / Roermond. De lijsten zijn destijds gemaakt door de Borculose timmerman L. te Molder.

Een gedeelte van de fraaie oude preekstoel is nu te vinden onder het tabernakel op het priesterkoor (van 1861 gemaakt door G. van Poorten uit Deventer).

Het marmeren doopvont voor op het priesterkoor stamt uit 1869.

In 1986 is hierop een nieuwe lichtgewicht deksel aangebracht.

De drie gebrandschilderde glas-in-lood ramen in het priesterkoor zijn gemaakt door glazenier H.J.J. de Geuer en zijn meesterknecht N. Pietersen uit Utrecht en in 1887 aangebracht.

Zij stellen het volgende voor :

Middelste raam: het offer van Abraham.

Linker raam: het offer van brood en wijn van Melchisedech

Rechter raam: de mannaregen.

Het **4e gebrandschilderde raam** (voorstellende het bezoek van Maria aan haar nicht Elisabeth) links voor in de kerk is gemaakt door N. Pietersen, hiervoor genoemd, en in 1890 aangebracht.

In 1910 werd de toren voorzien van uurwerk, geleverd door de fa. v.d. Kerkhof te Aarle-Rixtel.

Het orgel is van 1951 en werd geleverd door de fa. J.J. Elbertse en Zn. uit Soestdijk.

De grote koperen kroonluchter boven het middenschip en de kleinere kroonluchters boven de zijbeuken werden in 1982 geleverd door de fa. Brink en van Keulen uit Haarlem.

In 2001 werd het interieur van de kerk laatstelijk geschilderd. De engeltjes op het plafond boven het altaar, die bij de renovatie van 1968 tevoorschijn kwamen, zijn de enige nog bewaard gebleven oorspronkelijke muurschilderingen.

De Borculose geloofsgemeenschap telt thans rond **1810** katholieken en behoort tot het Aartsbisdom Utrecht.

Het **KJ-gebouw**, staande aan de linkerkant van het kerkplein, is in 1888 oorspronkelijk als catechismuskamer gebouwd.

In 2011/2012 is dit gebouw grondig gerestaureerd tot een nieuw en eigentijds parochieel centrum.

De buitenzijde is zodanig verbouwd dat de samenbindende uiterlijke stijl met de kerk en voormalige pastorie (*thans verhuurd aan derden*) zo veel als mogelijk is gehandhaafd.

De binnenzijde is geheel gestript en verbouwd tot een praktisch werkbaar "centrum" voor de vrijwilligers, parochianen en diverse groeperingen van de Borculose Geloofsgemeenschap.

Realisering van het restauratieproject is mogelijk geworden dankzij een verkregen niet onaanzienlijke provinciale en gemeentelijke subsidie, alsmede toegevoegde aanvullende "eigen" middelen.

Het KJ-gebouw is vernoemd naar de enige kapelaan die de Borculose parochie ooit gehad heeft. Naamgever is

Kapelaan W.J. Jongerius, die tijdens de oorlogsjaren de zieke Pastoor J. Kroot verving.

In 2015 is aan het KJ-gebouw, kerkpleinzijde een Mariakapelletje geplaatst, geschonken door enkele parochianen.

Tot slot.

Per 1 januari 2010 zijn de parochies van Baak, Borculo, Vierakker, Joppe, Hengelo Gld, Vorden, Olburgen, Ruurlo, Lochem, Keijenborg, Steenderen en Zutphen gefuseerd tot één nieuwe parochie de Heilige Twaalf Apostelen. In 2015 zijn daar nog Brummen en Drempt bij gekomen.

Het parochieverband bestaat nu uit 14 geloofsgemeenschappen in een uitgestrekt gebied. Er is een fusiedocument vastgesteld onder de naam "Eenheid in Verscheidenheid". Net zo als de 12 Apostelen in al hun onderlinge verscheidenheid tot eenheid groeiden om de kerk van Jezus Christus te verkondigen, zo willen deze 14 parochies ook missionair zijn en de Blijde Boodschap van onze Heer Jezus Christus te verkondigen

***Hartelijk dank voor uw bezoek.
Namens de Geloofsgemeenschap Borculo.***